

Τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς ἐξεπρόβλεπεν ὁ συν-
ταγματάρχης κ. Ίφικράτης Κοκίδης, ὅστις καὶ
ἐπιβλέπει τὴν ἐκτέλεσιν. Ἡ ὑπολογισθεῖσα δα-
πάνη τῆς οἰκοδομῆς καὶ τοῦ οἰκοπέδου ἀνέρχε-
ται εἰς 150,000 δρ. ἐξ ὧν ὁ Σύλλογος ἐκέκμητο
τὸ ἥμισυ μόνον. Ἀλλ' ἡ ἐκ δεκακισχιλίων δραχμῶν
δωρεὰ τοῦ φιλογεννοῦς κ. Ν. Ζαίφης, ἡ ἐκ 5000
δρ. ὁμοία τοῦ ἀποβιώσαντος Βασιλείου Σταθο-
πούλου καὶ ἄλλαι μικρότεραι δωρεαὶ ἀνεκούφισαν
σπουδαίως τὸ ταμεῖον τοῦ Συλλόγου· ἐλπίς δ'
ὑπάρχει ὅτι καὶ ἄλλοι τῶν ὁμογενῶν θέλουσι σπεύ-
σει πρὸς ἐπικουρίαν τοῦ Συλλόγου καὶ συντέλε-
σιν τοῦ ἔργου. Μ*

Ο ΑΓΑΠΗΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑΣ

ΠΡΑΞΙΣ Δ'

Ἐν τῷ οἴκῳ τῆς κυρᾶς Σταθαίνας

ΣΚΗΝΗ Δ'

Σταθαίνα, Κρουστάλλω

Κρουστάλλω (εἰσερχομένη)

Μάννα, ὁ Μῆτρος μοῦ ἔλεγε πῶς θὰ ἔγῃς γιὰ νὰ φέρῃς
ἀπ' ὅλα τὰ χρειάζομενα γιὰ τὴ στεφάνωσί μας...

Σταθαίνα

Ναί, φῶς μοῦ περιχάλεσα τὸ μπάρμπα σου νὰ πάῃ
καὶ τοῦ κύρ Κώστα...

Κρουστάλλω (ἀντήσυχος)

Ἄμ' ἐσύ;

Σταθαίνα

Ἐγὼ θὰ τρέξω τώρα

νὰ ἔρω στεφάνω...

Κρουστάλλω (προσποιουμένη χαρὰν)

Μὴν ἀργῇς...τρέξε, μαννοῦλα, τρέξε.

Σταθαίνα (θωπεύουσα αὐτήν)

Ἔτσι δά, νὰ εἰσαι γελαστή, χαρούμενη νὰ μοῦ εἰσαι,
γιατὶ ὁ κύρ Μῆτρος, μάτια μου, ὅ τι κι' ἂν πῇς ἀξίζει.

Κρουστάλλω

Τὸ ξέρω...

Σταθαίνα

Τὸ εἶδες.

Κρουστάλλω (ἀδμονοῦσα)

Μὰ δὲν πῆς... κ' ἐπέρασε κ' ἡ ὥρα.

Σταθαίνα

Πάω τρεχάτη νὰ σοῦ βρῶ τὸ παιὸ καλὸ στεφάνι
γιατὶ νυφούλα θὰ σὲ ἰδῶ μ' ἐκείνον ποῦ σοῦ πρέπει.

Κρουστάλλω (ἐναγκαλιζομένη αὐτήν)

Εὐχαριστῶ, μαννοῦλά μου... ἔλα νὰ σὲ φιλήσω...

Σταθαίνα

Γιατὶ μοῦ κλαίς;

Κρουστάλλω (ἔτις τὴν ἡσπάζετο)

Ἀπὸ χαρᾶ... ἕνα φιλάκι ἀκόμα...
ἦσαν καλὴ γιὰ μένα...

Σταθαίνα

Καὶ μὴ δὲν εἶμαι πάντα;

Κρουστάλλω

Στάσου νὰ ἰδῶ τὰ μάτια σου... ἄχ, τί ἔμμορφα ματάκια!

Σταθαίνα

*Οποῖα εἶχει μάτια σὺν κ' ἐπὶ τᾶλλα δὲν τὰ κυττάζει.

Κρουστάλλω (ἀπομακρυνομένη αὐτῆς
καὶ τὸ πρόσωπον ἀποστρέφουσα ἔνθαυρος)
Ἄφου τὸ θέλεις, μάννα μου, νὰ μὴ σοῦ τὰ κυττάζω.
Σταθαίνα (ἐν χαρᾷ)

Γιὰ ἰδῆς ἐκεῖ κορμωστασιά, μορφάδα, νειότη, χάρι!...
ὅλα σοῦ τᾶχει... κ' ἔλειπεν ὁ Μῆτρος... θὰ τὸν πάρῃ!...
(Ἐξέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ Ε'

Κρουστάλλω (μόνη περίλυπος)

Καρδιά μου, τί ἔχεις καὶ πονεῖς καὶ βαρυνασπενάζεις,
κ' εἶνε ὁ ἀγὼς σου βροντερός ὁ πόνος σου φαρκί;

Ἄχ...δὲ θὰ ἰδῶ ποτὲ μοῦ πειὰ τῆς μάννας μου τὸ
[γέλιο,

θὰ σθύσουν τὰ ματάκια τῆς ἀπ' τὸ πολὺ τὸ δάκρυ
καὶ σὺν πεθάνῃ ἀπ' τὸν καύμὸ δὲ θὰ εἰμ' ἐγὼ κοντὰ τῆς
νὰ πάρω τὸ στερνὸ φιλὶ γιὰ νὰ μὲ συζωρέσῃ.

Σὺν τῷ ἠθέλειν ἡ μοῖρα μου, τὸ βαραιορίζικόν μου
ν' ἀφήσω τὸ σπιτάκι μου καὶ τὰ βουνὰ νὰ πάρω,
συγῶρα με, πατέρα μου, ἀπ' τοῦ Θεοῦ τὸν κόρφο.

Καλλιὰ εἶχω μὲ τὸ Λιάκο μου 'ς τοὺς βράχους καὶ 'ς τὰ
[χιόνια

νὰ τρώγω κεδροκούκουτσα, νὰ πίνω κρουνέρι,
παρὰ τοῦ Μῆτρος τὸ φαγὶ καὶ τὸ καλὸ κρασί του...

Τώρα μαῖα, τώρα δροσιά, τώρα τὸ καλοκαίρι,
κ' ἐμεῖς οἱ δύο μας μοναχὰ σὺν ἔρημα πουλάκια

θὰ τρέχουμε 'ς τὴ σκοτεινιά μὲ μόνη τὴν ἀγάπην
ὅπου εἶνε λύκωνος φολιχὰς καὶ συντοχιά θειρώνας!...

Ἐχετε γειά, τριανταφυλληαῖς, σεῖς ποῦ εἰστε 'ς τὴν
[αὐλή μου,

κ' ἐσύ, πανώρης πλάτανε μὲ τὰ πλατεῖά σου φύλλα,
δὲ θὰ μὲ ἰδῇς 'ς τὸν ἴσκιόν σου τὴ ρόκα μου νὰ γνέθω.

Ἐχετε γειά, βρουσούλαι μου, μὲ τ' ἀργυρὰ νερά σας
δὲ θὰ βραχοῦν τὰ πόδια μου 'ς τὸ ἄσπρο μάγμαρό σας.

Ἐχετε γειά, κοπέλαις σεῖς, καλαῖς μου, φιλενάδαις
ποῦ τὰ μαλλιά μου ἐπλέκατε 'ς τοῦ φεγγαριοῦ τὴ λάμψιν,

δὲ θὰ μὲ ἰδῇτε ἄλλη φορὰ 'ς τὴν ἐκκλησιὰ μαζὶ σας.
Καὶ σὺ, καυμένη ἀργαλειέ, μὲ τῆς μικραῖς σαγίταις,

μὲ τὸ χρυσὸ ξυλόχτενο τὸ μυριοπλουμισμένο,
ποῦ ξέρεις ὅλαις τῆς χαρᾶς καὶ ὅλαις μου τῆς πίκρας,

μὴν περιμένῃς πειὰ ποτὲ τραγοῦδι μου ν' ἀκούσῃς.
Μάννα, γλυκεῖα μαννοῦλα μου, πατέρα ποῦ μὲ βλέπεις

ἀπ' ὅλαις τῆς μεριαῖς ἐδῶ γιατί καὶ σὲ ὅλαις εἰσαι,
ἔχετε γειά χίλιας φοραῖς, θὰ πάω μὲ τὸ Λιάκο!...

(Ἀνέρχεται)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

Κρουστάλλω, Λιάκος

Λιάκος

Ποῦ πῆς, Κρουστάλλω;

Κρουστάλλω, (τρέχουσα πρὸς αὐτόν)

Λιάκο μου, σ' ἐσένα.

Λιάκος (μελαγχολικῶς)

Ὅχι.

Κρουστάλλω (ἐκπληκτος)

Τί εἶπες;

Λιάκος (ἀπὸ τῆς χειρὸς λαμβάνων αὐτὴν καὶ τὴν
σηκνῇν κατεργόμενος)

Κάθου, καλή, 'ς τὸ σπιτί σου, κάθου 'ς τὰ πατριὰ σου,
γιατὶ ὁ Λιάκος δὲν μπορεῖ μαζὶ του νὰ σὲ πάρῃ.

Κρουστάλλω (περίφορος)

Μὰ ποῦ θὰ πῆς; ὅπου κι' ἂν πῆς ἐγὼ θὰ σ' ἀκολουθῶ,
κι' ἂς περπατήσωμε μαζὶ σὲ χιόνια καὶ σὲ πάγους,
νᾶχω τοὺς λόγγους συντροφιά μὲ τὰ θειριτζκουβένταις
κ' ἐσένα, Λιάκο, μοναχὰ, ἀφέντη.... βασιλιὰ μου.

Λιάκος (ὠπτόδακρυς)

Ξέρεις ἐσύ ποῖος εἰμ' ἐγὼ ποῦ μ' ἀγαπᾷς ἀκόμα,
ποῦ θες μαζὶ νὰ ζήσουμε, μαζὶ νὰ περπατοῦμε;

Ἐγώ εἰμαι ὁ Λιάκος ὁ κακὸς, ὁ ντροπιασμένος Λιάκος, ποῦ τὸ μαχαίρι ἐτράβηξε τὸ Μῆτρο νὰ σκοτώσῃ. Αὐτὸς σὰ μὲ εἶδε 'ς τὸ νερὸ νὰ χάνωμαι πνιγμένος δὲν 'τῆραξε τὰ νειάτα του, τὴν τόση λεβεντιά του, μόν' ἀπ' τὸν ὄγκο ἐρρίχτηκε νὰ σώσῃ τὴ ζωὴ μου, κ' ἐγὼ γιὰ τὴν ἀγάπῃ σου ποῦ μὲ εἶχε τυφλωμένο ἐπῆγα καὶ τὸν ἔθρिसα, κ' ἐτράβηξα μαχαίρι! Πῶς θές νὰ πῶ 'ς τὴν ἐκκλησιά, πῶς θές νὰ μεταλάβω μὲ τέτοιο κρίμα 'ς τὴν ψυχὴν, μὲ τέτοια μὴ ἀμαρτία; Καὶ σὰν πεθάνω τί θὰ εἰπῶ 'ς τὸν Πλάστη μου ἀπάνω γιὰ 'κεινον ποῦ μοῦ ἐχάρισε ζωὴ μὲ τὴ ζωὴ του; Στὴν κάθε του ἐρώτησι τί μάτια θὰ σηκώσω, τί λόγια θὰ τ' ἀποκριθῶ, τί χέρια θὰ τοῦ δείξω; Ἀχ, τί πλατεῖα ποῦ ἔκαιγε 'ς τὰ δόλια μου τὰ στήθια ἢ φλόγα τῆς ἀγάπης σου γιὰ νὰ ψηλώσῃ τόσο τέτοιον καπνὸ θεώροτο τὸ νοῦ μου νὰ μαυρίσῃ ποῦ ν' ἀρματώσω σὰ φονεὺς τὸ ἴδιον μου τὸ χέρι καὶ νὰ τρυπήσω τὴν καρδίαν τοῦ ἄλλου μου πατέρα!

Κρουστάλλω

Δὲν τῶκανες, δὲ σκότωσες, δὲν ἔχυσες τὸ αἷμα, γιατί νὰ κριματίζεσαι ποῦχεις καθάριο χέρι;

Λιάκος

Εἶνε 'ς τὸν κόσμον κρίματα, πολλὰ εἰν' ἀμαρτίαις, μὰ σὰν τὸ κρίμα τοῦ φονεῦ ποῦ πάει νὰ σκοτώσῃ τὸν ἄνθρωπο ποῦ τοῦδωσε ζωὴ ἀπ' τὴ ζωὴ του δὲν εἶνε κρίμα περὶ βαρὺ μὴδὲ 'ς τὸν κάτω κόσμον!

Κρουστάλλω

Ἀχ, τί νὰ κάνω, Λιάκο μου, γιὰ νὰ σοῦ ξεπλερώσω αὐτὴ τὴν ἀμαρτία σου μὴ μείνης κολασμένος;

Λιάκος

Ἐνα θὰ σώσῃ μοναχὰ τὴν ἁμοιρὴ ψυχὴ μου, ἂν τὴ ζωὴ ποῦ μοῦ ἔδωσεν ὁ Μῆτρος μοῦ τὴν πάρῃ καὶ μὲ τὸ ἴδιον χέρι τοῦ θάνατο μοῦ δώσῃ.

Κρουστάλλω

Ὅχι!... ποτέ... μὴ μοῦ τὸ λές... ἐγὼ θὲ νὰ σὲ σώσω... θὰ κάνω δέησαις πουργὸν, ἀποβραδὺς μετάνοιαις νὰ σ' ἐλεήσῃ ὁ Θεὸς καὶ νὰ σὲ συχωρέσῃ.

Λιάκος

Ἐσύ, ἂν θές, Κρουστάλλω μου, νὰ σώσῃς τὴν ψυχὴν μου σ' ὀρκίζω 'ς τὴν ἀγάπῃ μας, σ' ὀρκίζω 'ς τὸ θεὸ σου, πάρε τὸ Μῆτρο ἄντρα σου καὶ ξεχάσε μ' ἐμένα.

Κρουστάλλω

Ἄλλον νὰ πάρω γι' ἄντρα μου κ' ἐσένα νὰ ξεχάσω;

Λιάκος

Τὸ κρίμα μου εἶν' πολὺ βαρὺ θέλει βαρεῖα θυσιά, γιὰ ν' ἀλαφρώσω τὴν καρδίαν ποῦχει βουνὸ τὸ βάρος, μοῦ πρέπει ἐμένα νὰ εἴμ' ἐκεῖ, 'ς τὰ τάρταρα χωμένος καὶ τὸν παράδεισόν του αὐτὸς νὰ βρίσκῃ 'ς τὴ ματιὰ σου. Σὲ εἶδε 'ς τὴ βρύσι, τοῦ ἄρσεως, σὲ θέλει γιὰ γυναῖκα, μοῦχει χαρίσει τὴ ζωὴ, πῆγα νὰ τὸν σκοτώσω, ... πᾶρον γιὰ τὴν ἀγάπῃ μου, ἂν μ' ἀγαπᾷς, Κρουστάλλω, γιατί εἶνε ἡ ἀμαρτία μου σὰ θάλασσα μεγάλη καὶ θὲ νὰ μείνω ἄλυτος 'ς τῆς μαύρης γῆς τὸ χῶμα!

Κρουστάλλω

Ἐγὼ γιὰ τὴν ἀγάπῃ σου θὰ κάνω ὅτι θελήσῃς... παρὰ νὰ μείνης ἄλυτος νὰ τρέχῃς κολασμένος τὸν ἄντρα αὐτὸν ποῦ μοῦ ἔδωσες γιὰ τὴν ψυχὴν σου

παίρνω. Ὅχι εἰμαι ἡ γυναῖκά σου 'ς τὴ γῆ, θὰ μ' ἔχῃ 'ς τὸ πλεῖρόν σου,

μὰ ἐγὼ τὴν ἀρραβωνά μου ποτὲς δὲ θὰ ξεχάσω καὶ λίγα χρόνια ἂν ζήσω ἐδῶ 'ς τὸν ψεύτικο τὸν κόσμον, 'ς τὸν ἄλλον, 'ς τὸν ἀληθινόν, ποῦ τελειωμὸ δὲν ἔχει, μὴ ἡμέρα πάλι θὰ βρεθῶ αἰώνια ἐκεῖ μαζὶ σου.

Λιάκος

Εὐχαριστῶ!

Κρουστάλλω (προσπαθοῦσα νὰ κρατήσῃ αὐτόν)

Ἄν μ' ἀγαπᾷς ἀκόμα μὴ μοῦ φεύγῃς.

Λιάκος

Δὸς μου τὸ ὕστερο φιλή... μὰ ὄχι... δὲν τὸ θέλω... εἶσαι δική του... δὲν μπορῶ μὴδὲ νὰ σὲ κυττάξω, παρθένα, ξένη πειὰ γιὰ μέ...

Κρουστάλλω, (ἦν ὁ Λιάκος ἀπεμάκρυνεν)

Ἀχ, Λιάκο, τί θὰ κάνω;

Λιάκος (ἀνερχόμενος βραδέως)

Καρδιά, Κρουστάλλω... ἔχε γειά!... μὴν κλάψῃς, μὴ Φεῖγω, σ' ἀφίνω... στεναξίς...

Κρουστάλλω

Λιάκο μου...

Λιάκος

Ταχεῖα παρηγορήσου.

Κρουστάλλω (ἀπελπής)

Παρηγοριά εἶχε ὁ θάνατος κ' ἐλεημοσύνη ὁ Χάρος, ὁ ζωντανὸς ὁ χωρισμὸς παρηγοριά δὲν ἔχει!...

Λιάκος (ἀπὸ τῆς θύρας)

Ἀγάπησε τὸ Μῆτρό σου 'πὸ μέσ' ἀπ' τὴν καρδίαν σου, γιατί θὰ μείνω ἄλυτος... σ' ἀφίνω γειά, Κρουστάλλω!...

(Ἀπέργεται δρομαίως)

ΣΚΗΝΗ Ζ'

Κρουστάλλω (μόνη)

Ἄ, ὄχι, Παναγιά μου ἐσύ... μὴν τοῦ τὸ δώσης, ὄχι!... κ' ἐγὼ τοῦ Μῆτρος σήμερις νὰ γείνω εὐθὺς γυναῖκα. Αὐτὸς νὰ μείνῃ ἄλυτος, νὰ τρέχῃ κολασμένος, νὰ μὴν τὸν ἰδῶ 'ς τοὺς οὐρανοὺς, νὰ μὴν τὸν ἀνταμώσω; Τί θέλεις, μάνα τοῦ Χριστοῦ, νὰ κάνω γιὰ τὸ Μῆτρο σὰν εἶνε ἡ μοῖρά μου αὐτὴ κι' ἀπὸ Θεοῦ γραφτό μου; Ὅχι γείνω δοῦλα, σκλάβαν του, 'ς τὰ μάτια νὰ τὸν βλέπω νὰ κάνω κάθε διάτα του σὲ κάθε πρῶτο λόγο, μέσ' 'ς τὴν καινούργια μου καρδίαν ὁλόθρο νὰ τὸν στήσω. Ναι, θὰ τοῦ στρώσω τὴ ζωὴ μὲ χίλια μύρια κρίνα, νὰ συχωρέσῃ ὁ Θεὸς τὸ Λιάκο μου μὴ μέρᾳ 'ς τὸν ἄλλον κόσμον νὰ τὸν βρῶ 'ς τὰ κάτασπρα ντυμένο νὰ σμιζοῦνε τὰ χεῖλῃ μας νὰ γλυκοφιληθοῦνε!

ΣΚΗΝΗ Η'

Κρουστάλλω, Στάθαινα

Στάθαινα (εἰσερχομένη ὀργίλως καὶ ἀνὰ χεῖρας νυμφικούς στεφάνους κρατοῦσα)

Κρουστάλλω, τί ἐξήτοῦσε αὐτός... αὐτὸς ποῦ ἐβγῆχ' ἐμπρός μου; ἐγὼ σοῦ φέρνω στέφανον, σὲ λίγο θ' ἔρῃς ὁ Μῆτρος καὶ μὲ τὸ Λιάκο κάθεται καὶ κρυφοκουθεντιάξεις;

Κρουστάλλω (σταθερῶς)

Μάνα μου, ὁ Λιάκος ἔφυγε, ποτὲς δὲ θὰ γυρίσῃ, ἦρθε μονάχος νὰ μοῦ εἰπῇ νὰ παντρευτῶ τὸ Μῆτρο καὶ σὰν ἀδέρφια γκαρδιακά 'χωρίσαμε γιὰ πάντα!

Στάθαινα (βρόπτως)

Ἄν λὲς ἀλήθεια φίλησε τοῦ Μῆτρον τὸ στεφάνι

Κρουστάλλω (ἀσπαζομένη αὐτὸ εὐλαβῶς)

Ναι, μάνα μου, τὸ ἐφίλησα κι' ἀπάν' ὁ Θεὸς μὲ βλέπει.

Στάθαινα (περιχαρῆς)

Ἀχ, νάχῃς τὴν εὐχουλὰ μου ἀπ' τὴν καρδίαν μου μέσα ποὺ ἦρθε 'ς τὴ στρατὰ τὴν καλὴν, τὴ βλογιμένη στρατὰ. Πήγαινε τώρα νὰ νυθῇς νὰ βάλῃς τὰ χροσὰ σου, νὰ βάλῃς τὰ βελουδά σου καὶ τὰ μεταξωτά σου, νάβῃς ὁ Μῆτρος νὰ σὲ ἰδῇ τὸ νοῦ του νὰ τὸν γάσῃ.

Κρουστάλλω (μειδιῶσα)

Πῶ, μαννοῦλὰ μου χρυσή, μαζὶ, μὲ τὴν εὐχὴν σου! (Ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Θ'

Στάθαινα καὶ εἶτα Γιάνναινα

Στάθαινα

Τί φόβος ποῦ μ' ἐθέρισε σὺν εἶδα καὶ τὸ Λιάκο
σκυψτὸς νὰ βγαίνει ἀπ' τὴν αὐλὴ μὲ βουρκωμένα μάτια·
ὡς ποῦ ν' ἀνέβω καὶ νὰ ἰδῶ τί ἐγύρευ' ἐδῶ πέρα,
χίλια κακὰ μοῦ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ νοῦ μου μέσα...
μὰ σὺν γιὰ πάντα ἔφυγε μὲ τὸ καλὸ ἄς πάη.

Γιάνναινα (εἰσερχομένη ἐν κόπῳ)

Κυρά μου...

Στάθαινα (ἰδίᾳ δυσαρέστως)

Μπᾶ! ἦ Γιάνναινα!

Γιάνναινα

Σ' ὅλους τοὺς δρόμους τρέχω

γυρεύοντάς σε...

Στάθαινα

Τί μὲ θές;

Γιάνναινα (καθημένη)

Στάσου νὰ ξαποστάσω,

γιατί ἔχω τόσα νὰ σοῦ εἰπῶ...

Στάθαινα

"Ἐφυγε, λέει, ὁ γυιὸς σου;

Γιάνναινα (παρατηροῦσα αὐτὴν περιέργως)

Νὰ φύγῃ, καὶ νὰ πάη ποῦ;

Στάθαινα

'Αμ' ξέρω ἐγὼ ποῦ πᾶει;

νὴ, τώρα δά, ἦταν' ἐδῶ καὶ τό εἶπε τῆς Κρουστάλλως.

Γιάνναινα (σείουσα τὴν κεφαλὴν)

Κυρά μου, δὲ θάρχθουν πειὶ ποτὲ 'ς τ' ἀρχοντικό σου,
γιατὶ μ' ἐπύκρνανε πολὺ.

Στάθαινα

'Εγώ; γιατί, κυρά μου;

Γιάνναινα

Μοῦ εἶχες κάνει τὸ καλὸ ἕνα κερί ν' ἀνάψῃς
γιὰ τοῦ παιδιοῦ μου τὴν ὑγείαν....

Στάθαινα

Τοῦ τὸ ἄναψα...

Γιάνναινα

Τὸ ξέρω
πῶς ὅταν τάχῃς κἄτι τίς δὲν τὸ ξεχνᾷς ποτὲ σου,
κι' ἐγὼ γι' αὐτὸ σ' εὐχαριστῶ.

Στάθαινα

Δὲν ἄξιζε τὸν κόπο
γιὰ τόσο πρᾶγμα... ἕνα κερί, νὰ ξεκινήσῃς νῆρθς...

Γιάνναινα

Δὲν ἦρθα μοναχὰ γι' αὐτό... ἔχω καὶ κἄτι ἄλλο
ποῦ θέλω νὰ μ' ἀφουκραστῇς, τὴν πίκρα νὰ μοῦ βγάλῃς.
Τὴν κυρ' Ἀγγέλω σοῦ ἔστειλα γιὰ τὴν καλὴ σου κόρη,
κ' ἐσὺ δὲ μοῦ τὴν ἔδωσες... γιατί νὰ μοῦ τὸ κάνῃς;

Στάθαινα

Οὐ, τώρα, κυρά Γιάνναινα, μὴν τὰ θυμᾶσαι, ἄς τα...
τὰ περασμένα πέρασαν...

Γιάνναινα (αὐστηρῶς)

Δὲν πέρασαν, παιδί μου.

Στάθαινα (καθημένη παρ' αὐτῇ)

Μὰ τί; ἀμάρχη μοῦ κρατεῖς; ἐσὺ, καλὴ γυναῖκα,
ποῦ σὺν ἄγία σ' ἔχουμε, καὶ κάθε μιά κυτταί
πῶς νὰ τῆς δώσῃς μίαν εὐχὴ γιὰ νὰ εἴν' εὐτυχισμένη;
Αἱ μ' κι' ἂν σοῦ ἔφταιξα τυχὸν θὰ μοῦ τὸ συγχωρῇς.

Γιάνναινα (μετὰ βαθὺν στεναγμὸν)

Ξέρεις ἐσὺ ποῖα ἤμουν ἐγώ, ξέρεις τὸν ἄντρα ποῦ εἶχα,
ξέρεις τὸ τί εἶν' ὁ Λιάκος μου, ὅλα τὰ ξέρεις, ὅλα,

κι' ὄντας ἐσὺ μοῦ ἀνίστηκες τὴν κόρη σου γιὰ δαῦτον
εἶδα τὸν ἥλιο σκοτεινὸ καὶ τὸ φεγγάρι μαῦρο!

Στάθαινα (θωπεύουσα αὐτὴν)

Καλὴ μου κυρά Γιάνναινα, κατὰκαρδὰ τὸ ἐπῆρες,
μὰ μὴ σοῦ κακοφαίνεται, γιατί δὲν ἔχεις δίκιο.
Ἢ κάθε μάννα, κάθε μιά τηράζει πῶς νὰ κάνῃ
γιὰ νὰ βρῇ τὸν καλλίτερο γιὰ τ' ἀκριβὸ παιδί της....

Γιάνναινα (ἐξανισταμένη)

Τί, τί εἶπες;

Στάθαινα

Μὴ θυμόνῃς δά...

Γιάνναινα (ὀργίλως)

Καλλίτερος τοῦ Λιάκου;

Στάθαινα

Ὁ Λιάκος σου εἶνε ἄγγελος... δὲ λέω, μὰ δὲν ἔχει...
ἔπειτα εἶνε καὶ παιδί... καλὰ, ἐγὼ τοῦ δίνω
ὅτι κι' ἂν ἔχω σήμερις... ταχεῖα ἐγὼ πεθαίνω·
ἂν χάσῃ ὅλο μου τὸ βίος, ἡ κόρη μου ποῦ μνέσκει;
Τάχα δὲν εἶδαμε πολλοὺς ποῦ εἶχαν καλὰ περίσσια
ν' ἀψήσουνε τῆς γήραις των 'ς τοὺς πέντε δρόμους μέσα;
Γιὰ δαῦτο ἐδιάλεξα κ' ἐγὼ τὸ Μῆτρο γιὰ γαμπρό μου
ποῦ εἶνε ἄντρας πειὶ σωστὸς μὲ ἄσπρα καὶ μὲ γυνῶσι.

Γιάνναινα (σταθερῶς)

Κυρά, ὁ Λιάκος μου ἀγαπᾷ καὶ θέλω τὴν Κρουστάλλω·
ὅτι κι' ἂν ἔκανες προτοῦ γοργὰ νὰ τὸ ξεκάνῃς.

Στάθαινα (ἐκπληκτος)

Καλὲ εἶσαι μὲ τὰ ὅλα σου; μιλᾷς μὲ τὰ σωστά σου;

Γιάνναινα (ἐγειρομένη ὀργίλως)

* Ἄν εἴν' ὁ Μῆτρος ὅπως λὲς ἐμένα δὲ μὲ μέλει...
φωτιά νὰ κάψῃ τ' ἄσπρα του καὶ φλόγα τὰ φλωριά του,
σὺν τὸ παιδί μου χάνεται, ὁ κόσμος ἄς βουλιάξῃ!...

Στάθαινα (ἐγερθεῖσα ὡσαύτως)

Κυρά μου, θὰ 'ρελλάθῃς, γιατί ὅλ' αὐτὰ ποῦ λέεις
δὲν εἶνε λόγια γνωστικά...

Γιάνναινα (συνερχομένη)

Εἶμαι τρελλή, παιδί μου,
μὰ εἶδα τὸ Λιάκο νὰ πονῇ, νὰ θλίβεται, νὰ κλαίῃ
γιὰ τὴν Κρουστάλλω του...

Στάθαινα

Μὰ τί; τί νὰ τοῦ κάνω;

Γιάνναινα

Στάσου...

Στάθαινα

"Ἐπειτα τώρα ἦταν ἐδῶ κ' ἔλεγε τῆς Κρουστάλλως
νὰ παντρευτῇ τὸ Μῆτρο...

Γιάνναινα

Τί;

Στάθαινα

Νά, θές νὰ τὴν φωνάζω;

Γιάνναινα

Κυρά μου, μὲ τὸν πόνο μου γελᾷς καὶ παίζεις;

Στάθαινα

"Ἀλλὰ!...

Γιάνναινα

Καὶ θέλω ἐγὼ νὰ μοῦ τὸ εἰποῦν τί λέει ὁ γυιὸς μου
ἐμένα;

δὲν ξέρω τὴν ἀντίχρα του, δὲν εἶδα τὸν καὶμό του;
"Ἐλα, κυρά μου, κάμε το κι' ἀπ' τὸ Θεὸ νὰν τὸ βρῇς...
δὸς τὴν τοῦ Λιάκου, δὸς του τὴν, αὐτὸν μονάχα θέλει...

(Κλίνουσα γόνυ πρὸ αὐτῆς)

Μ' ὅλα μου τὰ γερᾶματα 'μπροστά σου γονατίζω
καὶ τὸ παιδί μου τὸ καλὸ 'ς τὰ χεῖρά σου τὸ βᾶνω
ροδοῦμαι, κυρά Στάθαινα, μὴν πᾶθῃ, μὴν τὸ χάσω...
ἄχ, τὴν καρδιά σου μιλᾷς... καὶ σῶσέ μου τὸ Λιάκο,

Στάθαινα (παγερά)

Σοῦ τό εἶπα πῶς δὲ γίνεται, καί... ἤμε 'ς τὸ καλὸ σου...

Γιάνναινα (ἐγειρουμένη)

Δὲ γίνεται;

Στάθαινα

Ἄμ' τί θαρρεῖς;

Γιάνναινα (ἄπελπισ)

Παιδάκι μου, σὲ χάνω!...

Στάθαινα

Νῆχ'ω ἐγὼ τὰ στέφανα, νὰ ἔρχετ' ὁ γαμπρός μου,
νὰ εἶν' ὁ γάμος ἑτοιμος νὰ κατερεῶ τὸν κόσμον,
καὶ σὺ κουδένταις νὰ μοῦ λές; δὲ μὲ σχωρῶς, κυρά μου;

Γιάνναινα

Θεὲ μου παντοδύναμε, τὴ γλῶσσα κράτησέ μου
μὴν ἔθῃ ἀπ' τὸ στόμα μου φαρμακερὴ κατάρα
γι' αὐτὴν τὴ μαρμαρόκαρδῃ...

Στάθαινα (ὠφούσα τοὺς ὤμους)

Καὶ δὲ μὲ καταριέσαι;

Γιάνναινα (σχεδὸν ἀλλόφρων καὶ τὸ κάλυμμα τῆς
κεφαλῆς ἀποβάλλουσα)

Ὡ, ποῦ νὰ πῆγες συφοραῖς ὅσαις σοῦ δειγνῶ τρίχαις,
νὰ χάσης ὅλο σου τὸ βίος, γυμνὴ νὰ περπατήσης,
καὶ μιὰ ψυχὴ νὰ μὴ βρεθῇ νὰ σὲ ψυχοπονέσῃ.
Τὸν πόνο ποῦχ'ω 'ς τὴν καρδίᾳ μέσ' 'ς τὸ κορμί σου νῆχ'ης
τὰ κόκκαλά σου νὰ πιαστούν, κουβαριαστὴ νὰ τρέχῃς
κι' ἀπ' τὰ πολλὰ τὰ δάκρυα σου τὰ μάτια σου νὰ
[σθύσουν.

Λιθάρια νῆν' τὸ γιῶμά σου, τὸ δειλινὸ σου πέτραις,
φαρμακὶ νῆχ'ης γιὰ νερό, τὸν ὕπνο νὰ μὴ βροῖσῃς
καὶ νὰ πεθάνῃς ἐρημῇ, κανεὶς νὰ μὴ σὲ κλάψῃ.
Ὅσο 'ν' ὁ μακρὸς τ' οὐρανοῦ κ' ἡ θάλασσα τοῦ βῆθου
τόσο νὰ βρίσκεσαι μακριὰ 'ς τὸν ἄλλονε τὸν κόσμον
ἀπὸ τὴ θυγατέρα σου, τὴ σαστικίᾳ τοῦ γιουῦ μου!

Στάθαινα (ἥτις ἤκουσεν ἀτάραχος τὴν κατάραν
διεργουμένη ἀγερώχως πρὸ αὐτῆς)

Κυρά, τοῦ γιουῦ σου τοῦ ἄναψα κερί 'ς τὸν Ἄϊ Ἡλία.

Γιάνναινα (ὕπνῳ λυγμῶν πνιγομένη)

Ἄχ, τὸ κερί ποῦ τοῦ ἄναψες τὸ 'καταρόστις' πρῶτα
καὶ τὸ παιδί μου ἔλυσε σὰν τὸ κακὸ κερί σου,
ὦ, ποῦ νὰ λυώσῃ σὰν κι' αὐτὸ κ' ἡ κόρη σου κ' ἐσένα...

Στάθαινα (ἐν ταραχῇ)

Σῶπα, κυρά, τὴν κόρη μου μὴ μοῦ τὴν καταριέσαι,
τί σοῦخانه; δὲ σοῦφταῖς... πάρε τὸ λόγο πίσω...
σ' ἐμένα πὲς μου ὅ τι κι' ἂν θές, τὴν κόρη μου λυπήσου
πάρε τὸ λόγο σου, κυρά, πᾶρ' τονε πίσω...

Γιάνναινα (ἀμειλίχως)

Στάθαινα (ἄπελπισ)

Κρουστάλλω μου!...

Γιάνναινα

Ἄ, τὴν πονεῖς;

Στάθαινα

Κυρά μου, τὸ παιδί μου...

Γιάνναινα (ἐνδραχρῶς)

Εἶνε παιδί σου ἐσένανε... ἐμένανε δὲν εἶνε;
χάνω ἐγὼ τὸ Λιῆκο μου, νὰ χάσης τὴν Κρουστάλλω...

Στάθαινα (ἐκτίς)

Γιὰ τὸ Θεό, μαννοῦλᾶ μου...

Γιάνναινα (βλέπουσα ἐπὶ τῆς τραπέζης τοὺς στεφάνους
καὶ ἀρπάζουσα τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν)

Νὰ καὶ τὸ στέφανό της!...

Στάθαινα (συρριμένη εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς)

Ἄσε, κυρά, τὸ στέφανο καὶ νὰ σοῦ ζήσῃ ὁ Λιῆκος!

Γιάνναινα (ὠφούσα τὸν στέφανον καὶ τὸ βλέμμα
φέρουσα πρὸς τ' ἄνω ἐν ὑψίστῃ ὀργῇ)

Θεὲ Μεγαλοδύναμε, σὰν ὁ παππᾶς τ' ἀλλάξῃ
καὶ θᾶλλῃ ὁ Μῆτρος 'ς τὸ πλευρὸ τὴν ὠμμορρῆ Κρου-
[στάλλω,

σίδερο κάνε το καφτό, καὶ κάψ' της τὸ κεφάλι!

Στάθαινα (πίπτουσα λιπόθυμος)

Ἄ, συφορά μου!

Γιάνναινα (ἀπὸ τῆς θύρας)

Εἴμαστε χωρὶς παιδιὰ κ' ἡ дуό μας!

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΝ ΓΕΥΜΑ

Ἄξιον ἀναγραφῆς εἰς τὰ χρονικά τοῦ ἡλεκτρι-
σμοῦ εἶνε τὸ γεῦμα τὸ δοθὲν ἐσχάτως ἐν τῇ λέσχῃ
Φραγκλίνου τῆς Νέας Ὑόρκης.

Τὸ ἡλεκτρικὸν αὐτὸ γεῦμα εἶνε τὸ πρωτοφανέ-
στερον καὶ μᾶλλον παράδοξον τῶν ὅσων μέχρι τοῦδε
ἔχουν δοθῇ. Ἡ αἰθουσα τοῦ συμποσίου ἐφορτίζετο,
ἐννοεῖται, δι' ἡλεκτρισμοῦ. Οἱ κεκληθέντες, οἵτινες
ὠδηγήθησαν μέχρι τῆς αἰθούσης δι' ἡλεκτρικῶν τρο-
χιδορόμων, ἔλαβον τὰς θέσεις των περὶ τράπεζαν
πολυτελεστάτην. πρὶν δὲ εἶτι παρατεθῇ ἡ σοῦπα, ἄν-
θρωπός τις, ἄκραν ἔχων ὁμοιότητα πρὸς τὸν Φραγκ-
κλῆνον, ἔλαβε τὸν λόγον.

Καὶ ὁ Φραγκλῆνος αὐτός, ὅστις ἦτο ἄπλοῦν αὐ-
τόματον κινούμενον καὶ ὀμιλοῦν τῇ δοηθείᾳ τοῦ ἡλεκ-
τρισμοῦ, ἀρῶ προσεφώνησε διὰ καθαρωτάτων λέξεων
φιλοσοφῶν τὴν ἀριεῖαν τῶν προσελθόντων, παρεκά-
θησεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ δὲν ἔπαυσε κατὰ τὴν
διάρκειαν τοῦ δείπνου νὰ ὀμιλῇ, δεικνύων τὸ αὐτὸ
πρᾶον, γλυκὺ καὶ πνευματικῶδες ὕψος τὸ χαρακτηρί-
ζων τὸν Φραγκκλῆνον.

Οὐδένα ὑπερήτην ἐδλεπέ τις εἰς τὸ συμποσίον.
Ἦτο ἄλλως ἢ παρυσία των ὧλων περιττὴ, διό-
τι τὰ πινάκια ἤρχοντο πρὸ τῶν συμποσίων διὰ τοῦ
ἡλεκτρισμοῦ. Μικρὸς ἡλεκτρικὸς σιδηροδρόμος, δια-
τρέχων τὴν τράπεζαν, ἐκόμιζε τὰ πινάκια καὶ τὰ ἀ-
νελάμβανε ὅταν ἐκενοῦντο.

Ἡ μαγειρικὴ συνετελεῖτο κατὰ μέγα μέρος διὰ
τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. ὅστις ἤνοιγε τὰ στρεῖδια, ἐθήνη
τὸν καρέν, ἐθέρμαινε τὸ ποῦντζ, ἐθράζε τὰ αὐγά.

Μετὰ τὸν δείπνον διωργανώθῃ συνκυλίᾳ, καθ' ἣν
ἐψάλε τὴν *Massachusetts* ἡ κυρία Ἀδίνη, χωρὶς
νὰ παρευρίσκειται ἐκεῖ. Τόσον ἐν τούτοις ἐπέτυ-
χεν, ὥστε τῆς ἐζήτησαν καὶ ἐπανελάβε τὴν τελευ-
ταίαν στροφήν. Ὁ Ἀϊρελ, καίπερ ἐν Παρισίοις εὐ-
ρισκόμενος, ἐξεφώνησε καὶ αὐτὸς λόγον διακοπτόμε-
νον ὑπὸ τῶν ἐπισφωνήσεων «Ζήτω ἡ Γαλλία!» καὶ
«Ζήτω ὁ Κερνὼ!»

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ ἄσμα καὶ ὁ λόγος ἦσαν πράγ-
ματι ἐναποθηκευμένα κλεισθέντα ἐντὸς φιαλῶν ἀπὸ
διατίας, εἶχον τηρηθῇ ἐν φωνογράφῳ, καὶ τόσον
καλῶς, ὥστε εἰς τῶν παρκαθημένων παρετήρησεν
ὅτι ὁ Ἀϊρελ εἶχε τὴν φωνὴν ἐλαφρῶς δραγγυήν,
ἀγγέλλουσαν ἀρχὴν συνάγχης.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια κατέπεσεν ἐπὶ τῶν συμποσίων
δροχὴ ἐξ ἀνθέων. Διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ τὰ ρόδα
προσηρμοσμένα ἐπὶ στελεχῶν ἐκ σύρματος, συνεκρα-
τοῦντο ἀπὸ τῆς ὀρορῆς ἤρκεσε δὲ, ἵνα καταπέσωσιν